

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра театрального мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

_____ Марія МАРКОВИЧ

“ 25 ” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІ ФОТОГРАФІЇ ТА КІНОМИСТЕЦТВА

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>В1 Аудіовізуальне мистецтво та</u> <u>медіавиробництво</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Фотомистецтво та візуальні практики</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська</u>

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія фотографії та кіномистецтва» для студентів освітньо-професійної програми «Фотомистецтво та візуальні практики» першого(бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності В1 аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Розробники: Ванюга Людмила Степанівна кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри театрального мистецтва, заслужений діяч мистецтв України

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри театрального мистецтва
Протокол № від “25” серпня 2025 року

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва , дизайну та методики їх навчання _____ Марія МАРКОВИЧ

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Фотомистецтво та візуальні практики
2	Спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво
3	Галузь знань	В Культура і мистецтво
4	Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	Українська
7	Курс	1
8	Семестр	1,2
9	Кількість змістових модулів	2
10	Форма підсумкового контролю	залік
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	6
12	Загальна кількість годин	180
13	Аудиторні заняття (год.)	90
14	Лекції (год.)	30
15	Семінарські заняття (год.)	60
16	Самостійна робота студента (год.)	90

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Історія фотографії та кіномистецтва» - ознайомити студентів з процесом зародження, розвитку кінематографа в різних країнах.

Звернення до історії кінематографії не повинно виглядати як самодостатнє вивчення чогось застиглого і далекого, як схоластичний перелік дат, назв, імен. Вивчення історії та теорій кіномистецтва має сприяти кращому розумінню сучасного художнього процесу і допомогти зорієнтуватись у складних суперечливих явищах, пов'язаних із сьогоденним мистецтвом кіно.

Завдання курсу – вивчення жанрово-стильової та художньо-творчої розмаїтості вітчизняного й зарубіжного кіно.

Предмет розглядається в контексті інших мистецтв – театру, музики, живопису, літератури, від яких кінематограф невіддільний.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Історія фотографії та кіномистецтва» приймає участь у формуванні компетентностей (як загальних так і фахових), а саме:

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ФК 1. Високий рівень виконавської майстерності.

ФК 2. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.

ФК 3. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ФК 6. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК 7. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами

ФК 12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.

Освітній компонент «Історія фотографії та кіномистецтва» повинен забезпечувати наступні програмні результати навчання:

ПРН 1 Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/продюсерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

ПРН 2 Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.

ПРН 3 Володіти методами та навичками роботи зі знімальною та освітлювальною технікою та обладнанням.

ПРН 5 Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

ПРН 7 Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

4. Програма навчальної дисципліни Змістовий модуль 1 Історія фотографії

Тема 1. Передумови виникнення фотографії

Соціально-культурні чинники появи фотографії пов'язані з глибокими змінами у науковому, технічному та суспільному розвитку XIX століття.

Індустріалізація, урбанізація, розвиток природничих наук і оптики створили передумови для винайдення нових способів фіксації реальності. Водночас зростання ролі масової культури, потреба в документуванні історичних подій, розвитку науки, мистецтва та комунікації сприяли швидкому поширенню фотографії. Вона стала важливим інструментом соціальної пам'яті, засобом візуальної інформації та новою формою художнього самовираження, що суттєво вплинула на культуру, мистецтво й медіапростір.

Тема 2. Ранні фотографічні процеси XIX століття

Ранні фотографічні процеси XIX століття стали основою становлення фотографії як технічного та мистецького явища. У цей період сформувалися

перші способи фіксації зображення — дагеротипія, калотипія, амбротипія та колодіонний процес, які відрізнялися технологією отримання зображення, світлочутливими матеріалами та художніми можливостями. Їх розвиток сприяв поширенню фотографії у науці, мистецтві, документалістиці та повсякденному житті. Вивчення цих процесів дозволяє зрозуміти технічні витoki сучасної фотографії, еволюцію її естетики та роль технологічних інновацій у формуванні візуальної культури.

Тема 3. Становлення жанрів фотографії

Становлення жанрів фотографії відображає процес формування фотографії як самостійного виду мистецтва та засобу документування реальності. У ХІХ — на початку ХХ століття поступово виокремилися основні жанри фотографії — портретний, пейзажний, архітектурний, документальний і репортажний, кожен із яких сформував власні художні принципи, технічні особливості та сферу застосування. Розвиток жанрової системи був зумовлений як технологічними можливостями фотографії, так і соціально-культурними потребами суспільства. Вивчення цього процесу сприяє розумінню еволюції фотографічної мови та формуванню професійного бачення сучасних фотографічних практик.

Тема 4. Модернізм і авангард у фотографії ХХ ст.

Баухауз, конструктивізм, сюрреалізм, експериментальна фотографія. Фотожурналістика та репортаж. Модернізм і авангард у фотографії ХХ століття відображають період активних художніх експериментів та переосмислення ролі фотографії як мистецького засобу. Представники авангардних течій — конструктивізму, сюрреалізму, Баухаузу та інших напрямів — використовували нові композиційні прийоми, незвичні ракурси, фотомонтаж, експерименти зі світлом і формою. Фотографія поступово утверджувалася як самостійне мистецтво, що здатне не лише фіксувати реальність, а й створювати нові художні образи. Вивчення цього періоду сприяє розумінню розвитку візуальної мови фотографії та її впливу на сучасні мистецькі практики.

Тема 5. Фотографія другої половини ХХ століття

Документальна фотографія, концептуальне фото, fashion та рекламна фотографія. Розвиток фотомедіа. Фотографія другої половини ХХ століття характеризується активним розширенням жанрових, технічних і художніх можливостей. У цей період розвиваються документальна, концептуальна, рекламна та fashion-фотографія, посилюється роль фотожурналістики й масових медіа. З'являються нові підходи до авторського висловлювання, фотографія дедалі частіше інтегрується у сучасне мистецтво, дизайн і візуальну комунікацію. Технічні інновації, розвиток кольорової фотографії та вдосконалення фотодруку сприяли популяризації фотографії та її широкому використанню у культурному, соціальному й інформаційному просторі. Вивчення цього етапу дозволяє зрозуміти трансформацію фотографії від документального засобу до універсальної форми мистецького і медійного вираження.

Тема 6. Цифрова ера та сучасні тенденції фотографії

Цифрові технології, постфотографія, фотографія в медіа і соцмережах. Нові художні практики. Цифрова ера суттєво трансформувала фотографію, розширивши її технічні можливості, доступність і сфери застосування. Перехід

від аналогових технологій до цифрових засобів зйомки та обробки зображення сприяв швидкому поширенню фотографії в медіапросторі, соціальних мережах і повсякденній комунікації. Сучасні тенденції охоплюють розвиток мобільної фотографії, мультимедійних форм, інтеграцію фотографії з відео, цифровим мистецтвом і новими візуальними платформами. Вивчення цього етапу допомагає зрозуміти особливості сучасної візуальної культури, роль технологій у формуванні фотографічної мови та перспективи розвитку фотомистецтва.

Тема 7. Історія фотографії в Україні та виставкова практика

Українські фотошколи, визначні фотографи. Архіви, музеї, фотовиставки. Кураторство та презентація фотопроектів. Історія фотографії в Україні охоплює розвиток національних фотошкіл, творчість визначних українських фотографів та формування унікальної культурної традиції. Українська фотографія поєднувала документальні, художні та репортажні практики, відображаючи соціальні, історичні та мистецькі процеси в країні. Виставкова практика відіграє ключову роль у презентації фотографічних робіт, формуванні публічного сприйняття та розвитку кураторських навичок. Вивчення цього напрямку дозволяє студентам оцінити національний контекст фотографії, засвоїти принципи організації виставок і підготовки фотопроектів, а також інтегрувати історичні та культурні референси у власну творчість.

Змістовий модуль 2. Кінематограф Західної Європи та США

Тема 1. Кінематограф Франції

Початковий період розвитку кінематографа Франції. "Люм'єрівська" та "Мельєсівська" лінія розвитку. Творче змагання натуралістичної школи та "Фільм д'ар". Популярні серії фільмів "Битви життя", "Пригодницькі кіноромани", "Сцени жорстокого життя".

Криза національного фільмовиробництва після Першої світової війни. Л. Деллюк, його громадська й творча діяльність. Група "Авангард" та її боротьба за нову кіновиразність. Вплив сюрреалізму, дадаїзму, кубізму на творчість провідних майстрів французького кіно (Ж. Дюлак, Д. Бунюель, Р. Клер ін.). Реалістичні тенденції в кіно Франції кінця 20-х років.

Тема 2. Кінематограф Великобританії

Здобутки Брайтонської школи в найперших кроках англійського кіно. Характерні тенденції розвитку англійського документального кіно. Економічний та творчий тиск кінематографії США. Англійський кінематограф в роки Першої світової війни. Тематика і жанрові особливості фільмів англійського виробництва в роки Першої світової війни. Боротьба англійських кінематографістів за незалежну кінокультуру.

Тема 3. Кінематограф Італії

Особливості становлення кінематографа Італії. Вплив літературної традиції Д'Анунціо, веризму та футуризму на кінематографічну практику італійських митців. Традиція костюмно-історичної драми. Основні риси творчості провідних режисерів італійського кіно – Л. Маджи, М. Казеріні, Е. Гуаццоні,

Д. Пастроне, Н. Мартоліо, Б. Негроні.

Тема 4. Кінематограф Німеччини

Особливості становлення кінопромисловості та кіномистецтва в Німеччині. Криза національної кіносвідомості після Першої світової війни та її зв'язок з експресіонізмом як художнім явищем. Німецький кіноекспресіонізм, його головні діячі та найвизначніші твори. Теорія і практика "безнаписного" фільму. Соціально-критичні тенденції в жанрі реалістичної і психологічної драми. "Камершпіль" як специфічний жанр німецького кіно. Німецький кіноавангард.

Тема 5. Кінематограф США

Шлях до кінотехніки американських кіновинахідників. Становлення національної кінопромисловості на початку століття. Формування специфічних кіножанрів - вестерну (Т.Інс) та "слепстік комеді" (М. Сеннет). Виникнення американської кіноімперії. Шедеври Д. Гріффіта і Ч. Чапліна. Становлення національної акторської школи. Найвизначніші режисери, сценаристи та актори американського кіно "німого" періоду.

Змістовий модуль 3. Зародження та розвиток кіномистецтва в

Україні

Тема 7. Кінематограф України

Піонери кінозйомок в Україні. Налагодження вітчизняного фільмовиробництва і прокату. Соціокультурні особливості першого етапу історії вітчизняної кінематографії (1896-1917).

Вплив революційних подій 1917-1918 рр. на кінематографічне життя України. Націоналізація кінопромисловості та кінопрокату. Провідна роль кінохроніки. Агітфільми. Перші художньо-ігрові фільми. Загальна характеристика фільмів виробництва Києва та Одеси в 1919-1920 рр.

Українське кіно 20-х років - становлення національно-культурного феномена. Фільми Л. Курбаса. Художні здобутки фільмів Г. Стабового,

Г. Тасіна, А. Кордюма. Експерименти в галузі кінопластики І. Кавалерідзе.

Початок творчого шляху О. Довженка. Трилогія шедеврів - "Звенигора", "Арсенал", "Земля".

Українська кінематографія 30-х та початку 40-х років у найбільш значних творах та тенденціях. Розвиток "поетичного стилю" у фільмах

О. Довженка: "Іван", "Аероград", "Щорс". Лірично-історіософський кінематограф І. Савченка ("Дума про козака Голоту", "Вершники", "Богдан Хмельницький"). Творчість І. Пир'єва, Л. Лукова, А. Роома в українському кіно. Тема національної історії в стрічках І. Кавалерідзе "Коліївщина" та "Прометей".

Українська кінематографія в роки Великої Вітчизняної війни. Документально-поетичний серіал про війну на Україні О. Довженка. Ігрові фільми воєнно-патріотичного спрямування М. Донського, І. Савченка, Б. Барнета.

Причини різкого занепаду кінематографії України в кінці 40-х - на початку 50-х років. Кращі фільми.

Сучасний український кінематограф.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1 Історія фотографії						
Тема 1. Передумови виникнення фотографії	12	2	4			6
Тема 2. Ранні фотографічні процеси XIX століття	12	2	4			6
Тема 3. Становлення жанрів фотографії	12	2	4			6
Тема 4. Модернізм і авангард у фотографії XX ст.	14	2	4			8
Тема 5. Фотографія другої половини XX століття	12	2	4			6
Тема 6. Цифрова ера та сучасні тенденції фотографії	14	2	4			8
Тема 7. Історія фотографії в Україні та виставкова практика	14	2	6			6
Разом за змістовим модулем 1	90	14	30			46
Змістовий модуль 2. Кінематограф Західної Європи та США						
Тема 1. Кінематограф Франції	14	2	4			6
Тема 2. Кінематограф Великобританії	10	2	4			6
Тема 3. Кінематограф Італії	12	2	4			6
Тема 4. Кінематограф Німеччини	12	2	4			6
Тема 5. Кінематограф США	12	2	4			6
Разом за змістовим модулем 2	60	10	20			30
Змістовий модуль 3. Зародження та розвиток кіномистецтва в Україні						
Тема 6. Перші спроби в українському кінематографі	12	2	6			4
Тема 7. Сучасний кінематограф	14	4	4			6
Разом за змістовим модулем 3	26	6	10			10
Усього годин	180	30	60			44
ІНДЗ			-	-		4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зародження фотографії, Поява фотографії як явища	4
2	Дагеротипія, калотипія та амбротипія — порівняльний аналіз ранніх фотографічних технологій і їхнього впливу на розвиток візуальної культури	4
3	Становлення жанрів фотографії	4
4	Фотографія XIX століття як документ епохи — аналіз портретної, архітектурної та репортажної фотографії XIX століття	4
5	Пікторіалізм і фотографія як мистецтво — практична робота з аналізу художніх прийомів пікторіалізму та їх відмінностей від документальної фотографії,	4
6	Цифрова революція та сучасна фотографія — практичне дослідження впливу цифрових технологій, соціальних мереж і штучного інтелекту на фотографію	4
7	Українська фотографія XX століття	2
8	Українська фотографія 21 століття. Виставкова практика.	4
9	Зародження кінематографу Франції	4
10	Перегляд та критичний аналіз фільмів Т.Едісона, братів Люм'єр та Жоржа Мельєса	4
11	Дозвукова комедія в кінематографі США	4
12	Перегляд та критичний аналіз фільмів О.Довженка, І.Савченка, І.Кавалерідзе, Ю.Ільєнка	4
13	Перегляд та аналіз фільму Ф. Ланга «Метрополіс»	4
14	Українське поетичне кіно	6
15	Перегляд сучасного українського кіно	4
	Разом	60

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Передумови виникнення фотографії	6
2	Ранні фотографічні процеси XIX століття	6
3	Становлення жанрів фотографії	6
4	Модернізм і авангард у фотографії XX ст.	8
5	Фотографія другої половини XX століття	6

6	Цифрова ера та сучасні тенденції фотографії	8
7	Історія фотографії в Україні та виставкова практика	6
8	Кінематограф Франції	6
9	Кінематограф Великобританії	6
10	Кінематограф США	6
11	Кінематограф Італії	6
12	Кінематограф Німеччини	6
13	Кінематограф України	10
	Разом	86

9. Індивідуальні завдання

- 1 Роль Луї Дагера у становленні фотографії,
- 2 Вплив фотографії на розвиток живопису у XIX столітті
- 3 Фотографія як засіб документування історичних подій,
- 4 Портретна фотографія: еволюція стилів і технік
- 5 Розвиток фотографії в Україні у XX столітті,
- 6 Фотожурналістика та її вплив на суспільну думку,
- 7 Цифрові технології та трансформація сучасної фотографії,
- 8 Творчість Чарльза Спенсера Чапліна.
9. Фільми Леся Курбаса – спроба інтеграції в кіно досвіду театрального Авангарду.
10. Кінематограф І. Савченка.
11. Значення творчості О. Довженка, трилогія шедеврів – «Звенигора», «Арсенал», «Земля».
12. Кіноексперименти Дзиги Вертова.
13. Французький кіно авангард 20-х років XX ст..
14. Здобутки Брайтонської школи в найперших кроках англійського кіно.
15. Специфіка роботи фірми «Фільм д'Ар».
16. Початковий період розвитку кінематографа Франції. «Люм'єрівська» лінія розвитку кіно.
17. Постановки Жоржа Мельєса.
18. Науково-технічні, соціальні, духовно-культурні передумови виникнення українського кіно.
19. Українське «поетичне» кіно: режисери, актори.
20. Сучасний український кінематограф.
21. Кінофестивалі.

Питання для модульного контролю 1.

1. Які соціально-культурні чинники сприяли появі фотографії у XIX столітті?
2. Як розвиток науки і техніки вплинув на винахід фотографії?
3. Чому фотографія швидко набула значення у мистецтві та масовій культурі?
4. Назвіть основні ранні фотографічні процеси та охарактеризуйте їхні відмінності.

5. Хто вважається першими винахідниками дагеротипії і калотипії?
6. Яку роль відігравали ранні технології у розвитку документальної та художньої фотографії?
7. Назвіть основні жанри фотографії XIX – початку XX століття та їхні особливості.
8. Які чинники сприяли появі портретної та пейзажної фотографії?
9. Поясніть значення пікторіалізму для становлення фотографії як мистецтва.
10. Назвіть основні авангардні течії у фотографії та їхні характерні ознаки.
11. Які експериментальні прийоми використовували фотографи Баухаузу та сюрреалісти?
12. Чим модернізм у фотографії відрізняється від попередніх етапів розвитку мистецтва?
13. Які жанри фотографії розвивалися у другій половині XX століття?
14. Яку роль відіграв розвиток кольорової фотографії та масових медіа?
15. Поясніть, як концептуальні та документальні практики змінювали функцію фотографії у суспільстві.
16. Як цифрові технології змінили процес створення та поширення фотографії?
17. Назвіть сучасні тенденції у фотографії та приклади їх реалізації.
18. Які нові форми візуальної комунікації з'явилися завдяки цифровій фотографії?
19. Назвіть визначних українських фотографів та їх внесок у розвиток національної фотографії.
20. Які особливості української фотографічної традиції відрізняють її від світових тенденцій?
21. Поясніть роль виставкової практики у формуванні професійних навичок фотографа.

Питання для модульного контролю 2

22. В чому специфіка початкового періоду розвитку кінематографа Франції?
23. Дайте характеристику особливості жанру кінофеєрії Жоржа Мельєса?
24. Назвіть перших англійських кіновинахідників.
25. Які відкриття в галузі засобів кіновиразності здійснені представниками Брайтонської школи?
26. З якою метою була створена компанія кінопатентів?
27. Як виник Голівуд?
28. Чому фільм "Велике пограбування поїзда" вважається етапним в історії кіно США?
29. У чому специфіка дозвучової американської комедії?
30. Поясніть термін "залізний" сценарій?
31. В яких італійських фільмах дозвучового періоду прослідковується чітка тенденція до героїзації минулого?

Питання для модульного контролю

32. Назвіть українських винахідників кіноапаратів.

33. В яких містах зароджувалась кінопромисловість?
34. Назвіть перших вітчизняних кінопідприємців.
35. Фільми яких жанрів створювались в Україні в початковий період розвитку кіно?
36. Які фільми були створені Дзигією Вертовим в Україні?
37. Яким чином проявляється у фільмах Леся Курбаса інтеграція в кінодосвід театрального авангарду?
38. В чому виявляється своєрідність фільмів "Два дні" та "Нічний візник"?
39. Який особливий грим застосовував в кіно І. Кавалерідзе?

10. Методи навчання

Лекції, практичні заняття, бесіди, аналіз фотоматеріалів та кіносценаріїв. творчий проєкт.

11. Методи контролю

Поточний та підсумковий контроль. Оцінка за навчальний проєкт. Складання студентами презентації з історії фотомистецтва та кіномистецтва, підготовка повідомлень, доповідей, рефератів, участь у дискусіях, конференціях.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														ІНДЗ	Сума
ЗМ 1							ЗМ 2					ЗМ3			
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 1	Т 2	Т3	Т 4	Т 5	Т6	Т7	20	100
4	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	7	8		
40							25					15			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		

65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	F_x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД), підручники та посібники, відеоматеріали, інтернетресурси.

14. Критерії оцінювання

Оцінку „відмінно” одержує студент, що показав всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу; дає змістовні відповіді з історії кіно, здатний самостійно проаналізувати особливості екранного твору, телевізійної продукції, вміє виявити їх жанрово-стильові ознаки, дати переконливу характеристику творчій манері певних митців.

Оцінка „добре” ставиться студенту, який показав повне знання програмного матеріалу, успішно виконував передбачені програмою завдання, показав систематичні знання з історії та теорії кінематографа. Студент може самостійно висвітлити значну частину фактичного матеріалу теми; дати характеристику явища, відтворити загальну картину мистецького процесу; користуватися літературними джерелами для підтвердження висновків, але не завжди вміє самостійно зробити аналіз екранного твору, порівняння та висновки.

Оцінка „задовільно” ставиться студенту, який репродуктивно відтворює частину фактичного матеріалу, явища кіномистецтва, подані в навчальній літературі, відеоматеріалах або в лекціях викладача; може підтвердити свої знання одним-двома аргументами, визначити окремі ознаки жанрів та наводити приклади; знати основні теми та орієнтуватися в хронологічній послідовності подій і періодизації.

Оцінку „незадовільно” ставиться студенту, який не орієнтується у тенденціях і напрямках розвитку кіно, плутається у фактографії, не в змозі глибоко та всебічно проаналізувати мистецькі особливості творів кінематографа.

14. Рекомендована література

Базова

1. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька.— К.: Логос, 2011.— 391 с.— Бібліогр.: с.385-389.
2. Брюховецька Л.І. Розмова про важливе. Послання і передбачення Кшиштофа Кесльовського / Л.Брюховецька // Світова кінокласика: зб. статей. - Вип. 4. - К. : Ред. журналу «Кіно-театр»; Вид-во «Задруга», 2007. С. 125-134.
3. Людмила Ванюга, Марія Маркович, Наталія Григорук, Світлана Матвіїшин, Ярослав Топорівська [Історія створення, становлення та розвитку Музею театального, музичного та кіномистецтва України](#). Історія науки і техніки / Головний редактор О.В. Я. Пилипчук. Київ: СЮІТ, 2023. Том 13. Випуск 1. С.78-100
4. Vaniuha, L., Kyreia, M., Lemishka, N., Spolska, O., & Patron, I. (2024). History of the evolution of cinema in the context of considering the stages of development of science and technology. The first steps to the birth of cinema. *History of Science and Technology*, 14(2), 513-538. <https://doi.org/10.32703/2415-7422-2024-14-2-513-538>
5. Vaniuha, L., Markovych, M., Tsyhanyk, M., Baraniuk, V., & Nebesna, Y. (2025). Silent cinema as a technological system: Infrastructure, innovation, and institutionalization (1890–1930). *History of Science and Technology*, 15(2), 531-551. <https://doi.org/10.32703/2415-7422-2025-15-2-531-551>
6. Госейко, Любомир. Історія українського кінематографа 1896-1995. Histoire du cinema Ukrainien / Любомир Госейко, пер. з фр. С. Довганюк, Л. Госейко. – Київ: КІНО-КОЛО, 2005. – 464 с. : іл.
7. Зубавіна, Ірина Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі) [Монографія] / І. Б. Зубавіна ; ред.: Г. П. Чміль, В. Г. Горпенко, І. М. Юдкін; Акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистец. - К. : Інтертехнологія, 2006. - 272 с.: іл.
8. Історія українського кіно. Т. 2 : 1930–1945 / [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАН України ; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2016. 448 с. + 28 іл
Історія українського кіно [Текст] : у 5 т. / НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. - Київ : Вид-во ІМФЕ, [201-?] . - ISBN 978-966-02-8073-1 (загальний). Т. 3 : Олександр Довженко / [Сергій 9.Тримбач, Євген Марголіт ; голов. ред. Г. Скрипник ; наук. ред. О. Немкович] ; . 2021. 407 с. : іл., фот. - Бібліогр.: с. 383-394. - ISBN 978-966-02-9779-1 (т. 3)
10. Конівіцька Т. Я. Історія кіно: навчальний посібник для студентів та курсантів усіх спеціальностей. Львів, ГАЛИЧ-ПРЕС. 2024. 264 с.
11. Кохан Тимофій. Персоналізована історія європейського кіномистецтва: потенціал культурологічного аналізу: монографія /Кохан Тимофій Григорович.- К.: Ін-т культурології НАМ України, 2021. 320 с.
12. Кохан Т.Г. Кінематограф у контексті культурного простору ХХ століття: монографія / Т. Кохан. - К. : Ін-т культурології НАМ України, 2017. 304 с.13.
13. Погребняк Г. П. Авторський кінематограф у культурному просторі другої половини ХХ – початку ХХІ століття: монографія. Київ: НАКККіМ, 2020. 448 с.

Допоміжні джерела:

1. Довженко-Центр: https://online.dovzhenkocentre.org/film_collections/
2. Архів публікації журналу «Кіно-Театр» <http://archive-ktm.ukma.edu.ua>